

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. XIII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207710978016/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

staae til som det kan, da falder jeg i Fristelser og mange daarlige Begjær-
ligheder; Fornuften stryger sit Flag, og Piger, Vin og Kortenspil — som der
staaer i Visen — bliver min Havn, dog kun en skrobelig, hvori jeg hjerger
det synkeferdige Vrag. Dog er Opvaagnelsen af saadan en Drom egentlig ikke
behagelig. Da kommer Tomhed, Smerte, Qval og Anger, smaae nydelige Glitter
maa Du troe, med hvem jeg underholder mig, og kun een Trøst bliver, den
samme som Tasso omtaler naar han siger: mir gab ein Gott zu sagen was
ich leide. — Dog nok herom, det er hverken godt at tale om eller høre paa;
Lys maa jeg have — et andet Liv maa aabne sig for mig, hvis el vil jeg selv
aabne det. Bogen med de 7 Segl vil jeg bryde og see om mit Navn er tegnet
i Livets eller Dødens Bog — misforstaae mig ikke, veed jeg dog knap selv
hvad jeg skriver, men jeg vil see til at mit Haabs Øine ikke briste, thi,
for atter at bruge Bibelens Ord (en gammel Vanc): „Øiet er Legemets Lys,
naar da det Lys som er i dig bliver Mørke — hvor stort er da Mørket?“ og
er ikke Haabet Sjælees Øie? derfor vil jeg vogte det og bliver det end svagere
og svagere vil jeg betjæne mig af Conservations Brillen — men disse ligge
3 Favne under Mulde — og det lørligste er, dog kan man være lystig, for-
nøiet, spøge og spase, gjøre Commerce og høre sig som man ikke vidste hvor
man skulde anbringe de tusinde Løier og Indfald, som for andres Øine sidder
En paa Løben og i Blikket, ja lyve allersterkest naar Sandheden gjerne styr-
tede frem i tusinde Taarer. Saadan er Mennesket — sin egen Gaade og Mod-
sætning. — Dog lad mig tie, maaskee er det en Crisis og alt kan endnu blive
godt eller dog stille og roligt som disse sidste delige Sommerdage efter den
førterende Vinter og kolde Foraar. Vær nu ikke vred, du kjære Sjæl! fordi
mit Hjerte her har løbet af med min Pen, har Du dog selv saa tidt givet
mig gode Raad for fordums mindre Saar, og om Du end døømmer, Du vil
ikke fordømme! —“

At den Sjælsoprevethed, som kommer til Syne i dette Brev, ikke blot er en Frugt af en øjeblikkelig Stemning, men bundede dybere hos ham, fremgaar klart nok af en Række af hans Ungdomsarbejder. Et Digt som „Dandsemusik“ (offentliggjort 1837, i hans 28de Aar) viser, at selv midt under Dansens og Festens Glæde kunde de mørke og mis-
modige Tanker dukke op hos ham. Selskabslivet, i hvilket han deltog, formaade ikke at fylde hans Sind, og de Mennesker, han dér traf paa, vakte nærmest hans Foragt. Naar han kom hjem, og Feststemningen havde sat sig, forekom det hele ham tomt og indholdsløst. Man ser det af et Digt som „Den ottende Konst“ (offentliggjort 1837) og endnu mere af „Dandserinden“, der er skrevet i hans 23de Aar (1832). Selvom nu noget af den Livstræthed og Verdenssmerte, der gaar gennem dette Digts flygtigt tegnede Billeder af Livet i den fornemme Verden, skyldes litterær Paavirkning fra hans daværende, lige stemte Yndlingsforfattere som Byron og Heine, Grundbetragtningen er dog hans egen, den samme, som gaar gennem hele hans Digtning, og Menneskeforagten, som den tyrer sig i Skildringen af det fine Selskab, er ægte nok; selv Hellen, den unge Grev Charles — en svag, viljeløs og karakterløs Person, en endnu ikke helt udviklet Adam Homo — skildres med bitter Ironi, og kun den Kærlighed, Dionæ bærer for ham, formaar at kaste et lidt mildnende Skær over hans Skikkelse.

Den dybere Aarsag til dette, for en ung Mand i 20-Aarsalderen usæd-
vanligt mørke og triste Syn paa Livet og Menneskene, kender man